

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 38.

V Ljubljani, v četrtek 17. februarja 1898.

Letnik XXVI

Izstop slovanskih poslancev iz deželnega zbora istrskega.

Italijani dosegajo zapored, kar hočejo, namreč iznebiti se skrajno neprijetnih jim zastopnikov slovanskega naroda v Primorju v javnih zastopstvih. Za Trstom je prišel Pulj. Najprej so izrinili tržaški Garibaldinci zastopnike slovenske okolice iz deželne in dosledno tudi mestne zbornice, zdaj so storili jednako puljski Garibaldinci, da so izrinili slovanske poslance iz deželne zbornice istrske, — poslance, ki zastopajo številno večino prebivalstva Istre. Kajti tako stoji v načrtu Garibaldinske politike v avstrijskem Primorju: smrt Slovanom!

Njih parola je: proč s Slovani, proč povsodi! za posledice smo odgovorni sami. In res je tako. italijanaški element je sporazumno z nemškim na severu otvoril najljutejši boj proti obstanku slovanskega rodu, boj, ki naj bi konečno popolnoma iztrebil raz zemljo slovansko kri. Mi poznamo tudi sredstva, kakoršnih bi se hoteli poslužiti naši smrtni sovražniki v tem boju in kakoršnih se najbrže še poslužijo, ako bodo smehljaje gledali tam gori na Dunaju vso to nečloveško gonjo na jugu monarhije.

In kaka so ta sredstva?

Ta sredstva so — da govorimo glasno: krvavo orožje! Kri, slovanska kri naj bi tekla tudi v Primorju, po slovanski krvi žeja garibaldinsko kakor žeja tevtonsko zver. Do tega krvavega spopada bi radi pritirali sovražniki avstrijskih Slovanov med narodi tega cesarstva in te naklepe še pospešuje avstrijska vlada, ker ne črha niti besedice proti onim, ki izzivajo.

Vsi pojavi v Trstu in Istri že kar dišijo po tej nameri in ako se hitro ne zgodi nekaj odločilnega od strani merodajnih krogov avstrijskih, utegnemo še to slavnostno leto doživeti stvari, pred katerimi mora biti groza vsakega človekoljuba!

Te naše besede niso gole fantasmagorije, marveč stavljen so na temelj resničnega opazovanja na licu mesta primorskih političnih razmer. Nastopi v puljski zbornici pa še posebno opravičujejo te naše slutnje. Kajti po uprav peklenskih nastopih od strani tamošnjega italijanaštva proti slovanskim zastopnikom Istre se je naposled sprejel predlog lahonske večine, da bodi italijansčina izključni jezik zbornice. Po tem atentatu banditskih elementov na obraz pravice, so slovanski poslanci morali izostati od nadaljnjih razprav zbornice in k zadnji seji minole sobote že ni več bilo v zbornici naših poslancev. Galerija in njeni komandanti v zbornici so seveda za v prvo potolaženi, saj ne doni več na njihovo „deležkatno“ uho slovanska beseda. A kaj utegne priti iz tega, ako bode vlada hotela biti pravična, ako bode hotela biti — avstrijska? No, to je gotovo: puljska zbornica in njena galerija sta pripravljeni na vse in hočeta tudi, da pride do skrajnosti. V svoji slepi, besni strasti se nimalo ne brigata za vse ukrepe avstrijskega ministerskega predsednika, ker njima je sredstvo — nož in samokres!

Ali kaj hoče storiti vlada, to je zdaj njena stvar, ona pozna svoje dolžnosti in ve, česa jej je storiti. Nam Slovanom preostaja samo še molčati in zavedaje se svoje dolžnosti in časti nekaj časa čakati, da vidimo, ali nosi avstrijski ministerski predsednik hlače ali jih — ne nosi!

Deželni zbor kranjski.

XI. seja dne 17. febr.

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob 11. uri; vlado zastopa dež. predsednik eksc. baron Hein.

Gospodinjska šola v Ljubljani.

V imenu fin. odseka poroča posl. Povše o ustanovitvi in vzdrževanju gospodinjske šole v Ljubljani.

C. kr. kmetijska družba kranjska vložila je prošnjo za prispevek k ustanovitvi in k vzdrževanju gospodinjske šole, katero namerava ustanoviti v Ljubljani, to pa po sklepu občnega zbora z dne 8. julija 1897 v proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja.

C. kr. kmetijsko ministerstvo je že izrazilo kmetijski družbi svojo največjo naklonjenost glede tega podjetja in za gotovo obljubilo redni letni prispevek, kakor tudi podporo k ustanovnim stroškom ter je uže začasno nakazalo 400 gld. v svrhu naobrazbe onih učiteljic, ki bodo na tej šoli delovale. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe goji nado, da bo tudi deželni zbor za to velevažno podjetje svojo dobrohotno podporo naklonil.

Pri nobenem drugem poklicu kakor le pri kmetijskem je odkazan tudi gospodinji strokovni delokrog, kateri je tem važnejši, kolikor so manjša do gotove mere posestva. Naravno je tedaj, da mora imeti gospodinja zemljiškega posestnika isto tako strokovne naobrazbe kakor gospodar sam, in kolikor večja je ta naobrazba, tem uspešneje je gospodarjenje. Splošno se to pripoznava in v naprednih deželah so uže jeli z najlepšim uspehom skrbeti za strokovno naobrazbo gospo-

LISTEK.

Svetli hipi.

I. Kósar.

»Ivanka! Še en liter!«

»Precej, gospoda, precej! Majčkeno potr-pita!«

Za hip smo utihnili. Smeh in krohot sta se polegla; toda vse le za en hip. Zabavni tujec je zadovoljno smehljaje prijel čašo, katero smo mu zopet napolnili. Lokavo se je ozrl po družbi, katera ga je tako verno poslušala.

»Pravite, da niste imeli še tako zabavnega družabnika med sabo? Morda imate prav. A če človek toliko po svetu hodi in toliko obrede kot sem jaz, potem se mu ni ravno treba truditi, da bi bil zabaven. Kar je videl tu, kar je videl tam, kar je izkusil v tem mestu, kar je doživel v onem, to je najbolj zabavno; treba je le nekoliko pobrsniti po svojih spominih in povedati to in ono in lahko je v hipu najbolj zabaven družabnik.«

Morali smo mu pritrditi. Pa kako je znal tudi pripovedovati! Tako gracijozno je prijemal za kozarec, ga prestavil sedaj sem, sedaj tje, ga pogledal proti luči, potem zopet za trenutek prenehal v svojem govorjenju, poskusil temnorudeče

vince, se obrisal z veliko pikčasto ruto in govoril dalje o svojih doživljajih po velikih mestih, pravil zanimive dogodbe, ki so budile v nas ogromni smeh in krohot. Pa je tudi znal pripovedovati! Če si ga poslušal in gledal, kako je znal spremljevati svoje pripovedovanje z najrazličnejšimi gestami, kako je znal izpreminjati svoj glas, kakoršne osebe je ravno hotel oponašati, mislil si, da gledaš dotične osebe pred sabo.

Ne vém več natanko, kako je že prišlo, le toliko se še spominjam, da so ga imeli že med sabo tega zanimivega, zabavnega tujca, ko sem vstopil ob navadni uri kot vsakdanji gost v predmestni gostilni. Morda se jim je kar sam pridružil, dasi ni bil z nikomur znan, in ker ga ni nihče podil, začel je govoriti o tem in onem, povedal to in ono zabavno šalo, postali so pozorni, poslušali pazljivejše, in ga slednjič smatrali svojim družabnikom. Kratko: ko sem jaz vstopil — natakara je ravno prižgala veliko petrolejevo svetilko pod rožno pobarvanim stropom — bilo je jako živahno in veselo med vso družbo.

»Saj pravim« nadaljeval je govor, katerega sem jaz s svojim prihodom prekinil, »če se človek tako dolgo po svetu potika kot jaz, vé mnogo, mnogo, véčasih še preveč.«

Zopet je nekoliko umolknil, izpraznil v dušku polno kupico in si jo zopet nalahko, premišljeno natočil.

»Kaj sem vam že hotel povedati? Presneto, kako mi je ušlo iz glave! Pa ravno zdajle sem mislil!... Aha že vém, že vém...«

Pripravili smo se, da se zopet zasmejemo kaki dovtipni, kakor malo prej, ko je pravil o onem judu, ki se je sredi trga trikrat na glavo postavil, samo da je kupil nekdo od njega par pozlačenih uhanov. Toda motili smo se, kar je sedaj povedal, bilo je bolj žalostno, kakor pa smešno.

»Menda je bilo v Gradcu ali kje že?... Aha, v Gradcu, seveda, seveda, zdaj se spominjam, da je bilo tam... Stanovala sva skupaj. To vam je bil ptiček, rečem vam, takega ne dobite z lepa. Zvit, prekanjen, kot le kaj. Toda moj Bog, vprašam vas, ali poznate katerega agenta, ki bi ne bil zvit in prekanjen? — In zraven še agent za vino?!

Šef dotične tvrdke mu je zaupal mnogo, mnogo. Pa mu je tudi lahko, ker bil je pri vsi svoji prebrisanosti pošten, zvest v vsem in priden kot malokdo.

Tisto jutro pa... moj Bog, z grozo mislim še na oni hip, ko je vstopil v mojo sobo... Oči so mu bile podobne brezbarvenemu steklu, lica so bila bleda ko stena, lasje razmršeni, razsval-kani, in tresel se je na vsem telesu, kot bi ga mrazilo v najhujši zimi, dasi je bilo vroče po-letje.

dinjskega naraščaja, kojemu početju je po mnenju kmetijske družbe posebno v nas potrebno slediti, ker vsled razmer v naši deželi pripada kranjski gospodinjki skoraj večji in važnejši delokrog v gospodarstvu, kakor možu. Ne le, da večina naših srednjih in velikih kmetijskih posestnikov, kojih hčeram bo namenjena ta šola, gleda, da s kupčijo, ali s kakim drugim postranskim delom poviša dohodke svojih razkosanih ali malo dobička nosečih kmetij in tako prepušča večji del skrbi gospodinjam, temveč so gospodinjki in tako izročeni vsi opravki v hlevu, skrb za mleko in perutnino, hranitba cele družine, skrb za hišo in ne v zadnji vrsti tudi glavna skrb za vzgojo otrok in blagor cele družine. Kako ogromno znanje mora imeti gospodinja, ako naj svoji nalogi zadosti, in le obžalovati je, da se je do sedaj za njeno strokovno naobrazbo tako malo zgodilo in s tem pozabilo graditi hišo pri temelju.

Gospodinska šola, kakor jo misli ustanoviti kmetijska družba, naj bi vzgajala na verski podlagi skrbne žene, dobre matere, pridne gospodinje in vešče gospodarice. Učni predmeti na šoli bodo poleg verouka: Vzgojeslovje, zdravstvo z ozirom na stanovanje in obleko, računstvo, nato-roznanstvo ter zgodovina v dopolnilo ljudskošolskega pouka in kmetijsko strokovni predmeti, katere naj vsaka dobra gospodinja pozna. Pouk bo praktiško-teoretičen in tako uravnan, da bo šola dala popolno priliko, gojenke dovršeno priučiti vsem gospodinjskim opravkom, zato se bo sprejelo v šolo poleg skušenj, ki so se naredile v drugih deželah, le primerno malo gojenk in sicer 12. Kakšen bo ustroj šole, način, razvrstitev in obseg teoretiškega ter praktiškega pouka, to je obsežno v načrtu začasnih pravil, ki je tu pojasnjen. Ta pravila se bodo po potrebi še popolnila in podpisana družba se bo radovoljno ozirala tudi na eventualne želje deželnega zastopa.

Glede iskanja učnih sil, šolskega poslopja in učne kmetije imela je družba izredno srečo, ki naj bo dobro znamenje za daljno srečno uspevanje zavoda. Zavod »Marijanišče« je namreč ponudil v šolske namene lepo in primerno novo hišo ter v učne namene svojo obširno in vzgledno kmetijo, ki ima hlev z več kot dvajsetimi govedji, lepe svinjake, uzoren zelenjaden vrt i t. d. Ko je delala družba predpriprave za to šolo, bilo je samo ob sebi umevno, da je bil ukrep, združiti jo z internatom ter hotelo se je že v vsem pričetku poveriti vodstvu in pouk redu šolskih sester. Vsled ugodne ponudbe zavoda »Marijanišča« so se te namere tem lažje uresničile in družba ne trdi preveč, ako reče, da bo kranjska gospodinska šola najpripravnije urejena v Avstriji.

Družba upa tudi, da bodo našle vodilne misli gospodinske šole zadosten odmev v prebivalstvu naše dežele in da se bo s časom enako kakor v drugih deželah zglasila še preveč gojenk, vendar

prosi še za eventualno ustanovitev deželnih štipendij za to šolo, ki naj znašajo za gojenko po 120 gld. na leto.

Iz začasnih pravil, katera je prošnji pridelala kmetijska družba, je razvideti smoter in obseg pouka na nameravani gospodinski šoli. Dotična pravila se glasé:

1. Gospodinska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske, ustanovljena v spomin petdesetletnice vladanja Nj. Vel. presv. cesarja, ima namen, teoretiško in praktiško izvežbati odrastla dekleta za gospodinjstvo v hišah, zvezanih z gospodarstvom.

2. Šola, ustanovljena od c. kr. kmetijske družbe kranjske ter vzdržana od nje s pomočjo državnih in deželnih podpor, je izročena čč. gg. šolskim sestram v zavodu Marijanišču v Ljubljani, kateri (zavod) dá na podlagi posebne pogodbe v to svrhu na razpolago potrebne prostore ter zavodovo gospodarstvo kot učilo.

3. Vrhovno vodstvo šole izvršuje kuratorij, sestoječ iz zastopnika c. kr. kmetijskega ministerstva, kranjskega deželnega odbora, dveh zastopnikov c. kr. kmetijske družbe ter voditeljice sestre.

4. Učno osebje sestoji iz: 1. strokovno izobraženega uradnika c. kr. kmetijske družbe kranjske, kateri je stalen nadzornik za ves pouk in ki predava kmetijsko strokovne predmete; 2. šolske sestre voditeljice, ki je izprašana vsaj za ljudske šole; 3. šolske sestre učiteljice za mlekarstvo; 4. eventualno potrebnih pomožnih učiteljic, oziroma učiteljev (kateheta, zdravnik, živinozdravnik, vrtnarja itd.).

Za strokovno naobrazbo č. gg. šolskih sester skrbi c. kr. kmetijska družba kranjska.

5. Vodstvo pouka je izročeno onemu strokovnemu uradniku c. kr. kmetijske družbe, ki opravlja na šoli službo strokovnega učitelja, a vodstvo šole in internata je v vseh drugih zadevah poverjeno sestri voditeljici, ki je gledé administrativnih in disciplinarnih zadev samostojna, seveda v okviru njenega redovnega razmerja.

6. Učni tečaj traja jedno leto, in sicer od 1. oktobra do konca septembra. Počitnice določuje kuratorij. Učni jezik je slovenski.

7. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo:

- dovršiti že 16. leto; le izjemoma v posebnega ozira vrednih slučajih more kuratorij dovoliti vstopem mlajših učenk;
- znati čitati, pisati in računati;
- predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
- predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;
- zavezati, da bodo izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, natančno in vestno, ter da se bodo ravnale strogo po hišnem redu.

Učenke sprejema kuratorij. Prošnje za vstopem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, vsprejema vse leto šolsko vodstvo.

V prvi vrsti se v gospodinsko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani vsprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem, ako pa bo v šoli prostora, vsprejemale se bodo tudi prosilke iz drugih dežel.

Število učenk jednega tečaja je omejeno na dvanajst.

8. Vse učenke stanujejo in so na hrani v zavodu ter so pod posebnim nadzorstvom sestre voditeljice in drugih sester.

V skupnem gospodinjstvu na zavodu je treba štediti, vse imeti v redu, vse čedno in vse razmere v nravnostnem oziru morajo biti vzgledne. Učenke se morajo torej brezpogojno in brez izjeme pokoriti vsem zapovedim nadzornic.

Posebno se morajo učenke nasproti svojim neposredno predpostavljenim obnašati spoštljivo, med seboj pa morajo živeti v miru in prijetelstvu.

Svoje imetje in imetje zavodovo morajo učenke varovati škode in skrbeti, da je vse vedno čisto. Sploh morajo skrbeti, da se ohrani splošni red in obvaruje zavodu čast na znotraj in na zunaj.

Za pospravljanje in čiščenje vseh šolskih prostorov in mlekarnic, potem za pranje perila ter za čiščenje obleke in obutva morajo učenke same skrbeti. Za težka dela v hlevu in v hiši skrbi »Marijanišče« itd.

Iz proračuna je razvidno, da bo treba za ustanovitev nameravanega zavoda 2254 gld. in za vzdrževanje vsakoletnih 2500 gld.

Finančni odsek, uvažujoč veliko važnost gospodinske šole za prospek našega kmetijskega stanu, sklenil je staviti visokemu deželnemu zboru sledeči nasvet:

1. C. kr. kmetijski družbi kranjski zagotovi se, ako ustanovi tak zavod in dokaže, da so ji zagotovljena k ustanovitvi, kakor tudi k vzdrževanju potrebna sredstva, ustanovni prispevek 1000 gld. in za vzdrževanje vsakoletna podpora 1000 gld.

2. Deželnemu odboru se naroča, da pozivlja glavni odbor c. kr. kmetijske družbe, naj sklene natančno pogodbo z vodstvom zavoda »Marijanišče«, v kateri se jasno določi razmerje med predstojništvom »Marijanišča« in c. kr. kmetijsko družbo kot ustanovnico in vzdrževalnico tega zavoda.

3. Deželni odbor ima skrbeti za to, da bo deželni zbor redno dobival letna poročila o delovanju zavoda.

Predlogi obveljajo brez ugovora.

(Konec sledi)

Saborska večina brez narodnih idealov.

Iz Zagreba, 6. februarija.

Proračunska razprava se je raztegnila nenavadno dolgo. Sodeč po ponašanju mažaronske ve-

Jaz sem ga gledal in gledal, a vprašati si ga nisem upal, kaj mu je. Slednjič je zarjul nad mano:

»Spodil me je kakor psa, vrgel od sebe, kakor nič vredno stvar in mi zabrusil naravnost v obraz: goljufal si me, osleparil za toliko in toliko. — Vsote si nisem zapomnil. — Izročim te sodnji! Pes poberi se iz moje hiše!«

Usedel se je na stol zraven mene in hropel, da sem se bal, da ga sapa zaduši. Oči so mu izbuljeno štrlele v kot, v prazen, mračen kot in se motno iskriale, kakor izžareva nebo o poletnih vročih večerih za daljnimi gorami. Nadalje si ga nisem upal spraševati.

Od tistega dné je ostajal doma od jutra do večera; govoril ni nič, delal nič, mislil nič; strmél je v jednómer v prazen, mračen kot. Njegove oči so postajale od dné do dné bolj steklene, prazne in jeden hip... ne vém, kako mi je prišlo to na misel, zganil sem se in šepnil bolestno: zblaznel je!

Ustrašil sem se lastnega klica, ker oni je planil po koncu, skočil proti meni in upil brezupno: »Zblaznel, da zblaznel vsled onega... zažugal je z roko, kot bi hotel koga pobiti — vsled onega brezsrčneža, ki mi je vzel poštenje, kruh, čast, vse!«

Zavest, ki mu je za par hipov zasvetila, za-

temnela mu je zopet. Vedel sem žalostno, grozno resnico, da je moj tovariš nor, nor...

In tisto jutro... Hu, prišel je tiho, počasi po ozkih stopnjicah ves zmršen v sobo. Prestrašil sem se ga, ko je vstopil. Kje je bil med tem, ko sem jaz spal? Kje?

In stopil je k meni; oči so mu zažarele za hip, zarežal se je, da je odmevalo iz kota v kot. Iz žepa je potegnil nož, odprl nož in mi ga pomolil prav pred oči...

»Vidiš ga, kako je krvav? Ali vidiš? Ha, ha, pil je njegovo kri, razumeš, njegovo!«

In zakrohotal se je zopet, da sem se stresel na vsem telesu. Zazeblo me je prav do mozga.

V tistem hipu pa so vstopili trije možje, bili so policaji, ga obstopili in odpeljali najprvo v ječo, črno, prazno ječo, potem pa v... ha, ha, kaj me gledate tako začudeni?»

Tujec se je obrnil proti nam in nas gledal vprašaje, zvedavo, kot bi se čudil, da ga gledamo, da ga poslušamo.

Vsi smo ostali tihi.

Tako čuden je postal ta tujec v hipu!

Prej vesel, zabaven, šaljiv, sedaj naenkrat ves drugačen. Oči so mu žarele in plamtele ko živo oglje in se svetile v lučnem svitu tako čudno, tako skrivnostno!

»Kaj me gledate« zavpil je naenkrat, »ali ne verjamete, kar se Vam povedal? Ne?! Pa je res,

do pičice res, pravim vam; do pičice res!«... Odpeljali so ga... so me oni trije možje v ječo in potem... Ali ga vidite, še sedaj je ves krvav ta nož, ali ga vidite?»

Groza nas je obšla, ko je potegnil res velik nož iz žepa in ga odprl pred nami.

»Ali jo vidite kri na njem? Njegova je, ki mi je vzel čast, poštenje, vse, vse... Kako sem ga! Ha, ha!«

Z grozo smo strmeli v izpremenjenega tujca.

Kaj se je zgodilo v teh kratkih hipih ž njim? —

Tedaj se odpró gostilniška vrata. V gostilno stopita dva policaja in zagledavši ptujca mej nami, obrne se jeden njiju do nas: Prav ta mora biti; na levem licu ima naznačeno brazgotino... Oprostite gospoda, a ta gospod mora z nama!«

In šel je brez obotavljanja, a prej je še njima pokazal nož, katerega se je po njegovih mislih držala kri...

Drugi dan so donesle novine, da je prišel prejšnji dan iz Gradca v naše mesto tujec, ki je v blaznosti usmrtil vinskega trgovca, kateri ga je bil, dokler je bil še njegov agent, obdolžil, da mu je izneveril veliko svoto denarja. Po umoru je ubežal in prišel v naše mesto. Tu pa tam se mu povrne za hip jasna zavest, potem pa ga obda zopet — noč.

čine iz poprejšnjega zasedanja smo mislili, da se ona ne bode udeležila debate, vendar pa se je premislila, kajti z molčanjem si je mogla izpodkopati še preje svoj grob; pa tudi radi časti svoje kot parlamentarne večine se je morala vendar jedenkrat zglasiti ter po mogočnosti zavračati opozicijo, ki je do zdaj iznesla toliko tožb proti njej in proti vladi.

Videli smo zares vse korifeje (!) mažaronske stranke v tej borbi sodelovati, stare parlamentarce in bojazljive početnike, le iz jednega tabora mažaronske večine se ni nobeden oglasil, namreč iz srbskega kluba, če tudi je imela dozdej vlada v njem najodločnejšo oporo. Letos je prvič, da so takozvani Srbi obmolčali v hrvatskem saboru. Do zdaj jim je bil današnji ban vzoren državnik v vsakem pogledu ter so ga pri vsaki priložnosti podpirali. Kaj se jim je neki zameril, da ga zdaj nič več ne branijo? Imajo pač dovolj razlogov, da se tako ponašajo. Držanje hrvatske vlade nasproti ogerske glede srbskega cerkvenega kongresa gotovo ni moglo oduševiti pravoslavne prebivalce na Hrvatskem, saj je poznato, da je hrvatska vlada izročila vse zadeve tega kongresa Mažarom, mesto da si je pridržala vsaj toliko vpliva v tem vprašanju, kolikor ga ima po postavi. Bržkone so ozlovolili srbski klub tudi zadnji nemiri na Hrvatskem, saj so se godili večinoma med pravoslavnim prebivalstvom. Posledice teh nemirov so za dotično prebivalstvo zares žalostne, ali vlada je vršila svojo dolžnost, da je uvela zopet red.

Kdo je pa kriv, da so se nemiri pojavili, to je seveda drugo vprašanje, in privrženci srbskega kluba imajo dosta časa o tem razmišljati. Čudno je le to, da je do zdaj ostal ta klub pasiven v tej živahnej debati o deželnem proračunu.

Mnogi so mislili s početka debate, da se bode uvela klotura, če bode opozicija vztrajala pri svoji nakani, da govore zaporedoma vsi njeni člani. Ali tudi to se ni obistinilo, ker je bilo nepotrebno tako sredstvo, saj ima vlada pravico, pobirati davke do konca marca, a do takrat se vendar ne bi mogla raztegniti ta razprava. Če pa kdo misli, da je s tem mažaronska večina pokazala svojo liberalnost nasproti opoziciji, ta se moti, kajti o kakšnji liberalnosti se ne more pri nas v tem pogledu niti misliti, in ko bi bilo potrebno, da se je debata morala že poprej končati, klotura bi se bila uvela, kakor se je tudi pred Božičem, ko se je razpravljalo o finančialnej nagodbi med Ogorsko in Hrvatsko ter o indemitetu. Mažaronska večina je imela takrat neki razlog za sebe, da se je poslužila omenjenega sredstva v svojih razpravah, češ, da je zahteval to državni interes. Zdej pa ni imela takega razloga ter se je morala tudi nehoté podati v debato, da se jej ne oponese njena nesposobnost nasproti opoziciji. Koliko je večina pokazala sposobnosti v tej debati, vidi se najbolje iz tega, da je moral stopiti v bojni red tudi sam njen vodja ban, ki je do zdaj molčal. Bržkone se mu je zdela obramba večine preslaba, a da ne bi moral tudi on spregovoriti za zistem. Večina pa zares nima zdej pravega govornika med seboj, ki bi znal vsaj deloma obraniti slabo stvar. Vidi se iz vseh govorov, da vlada v večini neka razdraženost, ker je opozicija odkrila toliko gnjilobe današnjega zistema, da je ne morejo prikriti tudi najboljši zdravniki njegovi.

Govorili so pa ti zdravniki marsikaj, hvalili upravo, sodstvo, šolstvo, v zvezde kovali skrb vlade za narodno gospodarstvo; branili so današnji zistem in zvezo z Mažari, s katerimi mora Hrvatska ostati v čim ožji zvezi, češ, da jej sicer ni obstanka, pripoznali so odnose na Reki za zakonite, kakor tudi mažarsko zastavo kot državni emblem na Hrvatskem. Samo jeden teh govornikov je pripoznal, da se nagodba ne vrši natančno in da je v marsičem prekršena, ali da bi se dale te krivice sčasoma sanirati, ko bi hotela tudi opozicija z večino delovati na to, da se Hrvati sporazumijo z Mažari.

Vendar pa vodja mažaronske večine ni bil sporazumen s to izjavo, kajti odločno jo je zavrnil ter se izjavil, da se nagodba točno vrši vedno v istem duhu, kakor s početka — in večina je to izjavo vkup z onim govornikom odobrila v največji pokornosti. Po tej izjavi ni nobenega pravega razloga, da se hrvatska opozicija toži na sedanji zistem, in vse, kar opozicija počne, dela to le iz osebnih obzir, ker hoče ta zistem

odstraniti, samo da pride ona do vlade. V tem smislu se vrté vsi govori mažaronske večine; ni pa prišlo nobenemu na pamet, da bi bil kaj omenil o pravicah hrvatskega naroda glede njegovega narodnega obstanka in glede njegovih narodnih idealov.

Niti besedice ni bilo slišati od večine o narodnem zedinjenju, o hrvatskih prosvetnih zahtevih, sploh o hrvatske ideji. Človek bi skoraj mogel soditi po tem pojavu, da ti govorniki nimajo zares nobenega smisla za oni narod, katerega zastopajo. Bilo je dosti priložnosti, da se izjavijo o tem, saj je hrvatska opozicija ravno hrvatske narodne ideale tolikokrat omenjala. Kam pa pridemo iz današnjega našega položaja, če zavržemo narodne ideale? Kaj večina zares misli, da smo že dosta jaki, da se moremo upreti oni poznati protivni ideji, ki nas od vseh strani obdaja? Kaj smo zares že tako slabi, da ne smemo v hrvatskem saboru govoriti o tako važnih vprašanjih, če to zahteva predstavnik današnjega zistema na Hrvatskem?

Ne verujemo, da bi bila današnja saborska večina v tem pogledu zares tako zaostala, da iz svoje inicijative molči o narodnih idealih hrvatskega naroda, nego da je to nasledek nesmotrenega njenega odnosa nasproti mogotcem današnjega zistema, ki gotovo ni hrvatskemu narodu sklon. Žalostno je pa zares, da se niti v tem za hrvatski narod najvažnejem vprašanju ne nahajate večina in opozicija v jednom taboru. In ravno to je razlog, da je nastalo med jedno in drugo stranko tako veliko brezno, ki se ne da na noben drugi način premostiti, razven da tudi večina stopi med pobornike za narodne ideale, ali pa da v tej borbi zgine s političnega polja, kar se more prej ali slej zgoditi radi obstanka hrvatskega naroda.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. februarija.

Deželni zbor bodo v veliki večini kmalu dokončali svoje sedanje delo. V gališkem deželnem zboru se je predvčeranjim pričela proračunska razprava, ki ne bo trajala posebno dolgo, ker se zaključi zasedanje, kakor vse kaže, že prihodnjo soboto. Razprava o tej stvari bode vsled tega znatno krajša, ker so imeli poslanci povodom adrese debate dovolj prilike, dati duška svojim željam in zahtevam. Tudi za moravski dež. zbor je že določen rok, do katerega naj dovrši svoje delo; zasedanje tega zastopa se zaključi 24. febr. Jednako kakor ta dva, bodo zaključili tekom prihodnjega tedna svoje delovanje vsi ostali deželni zbori, izimši nižje-avstrijskega, češkega in morda še dalmatinskega, v katerem se je šele sedaj pričela adrečna razprava. Sploh pa se morda vlada ne bode popolno ozirala na delo, katero še čaka rešitve v tem ali onem deželnem zastopu, in bode pritiskala na te, da se lotijo najnujnejših stvari, pred vsem deželnega proračuna, da tako čim preje zaključijo zimsko zasedanje.

Manifest slovanskih-šleških poslancev.

Da upravičijo pred svojimi češkimi in poljskimi volilci svoj izstop iz deželnega zbora, so sestavili poslanci Swiezy, Gruda, Hruby, Cienciala, Michejda in Stratil poseben manifest na svoje volilce. V tem manifestu se najpreje naglašja, da so podpisani poslanci vkljub mnogokratnim pozivom od strani volilcev, naj v deželnem zboru uporabijo vsa sredstva, da se konečno odstrani krivica, postopali z največjim zatajevanjem in prijenljivostjo, ker so se nadjali, da bo nemška večina vedela ceniti to veliko žrtev in polagoma odnehala od svojih krivičnih zahtev. Toda večina ni hotela miru, stavila je vedno nove zahteve, izzivala manjšino pri vsaki priliki ter konečno predrznila se celo zahtevati uvedbo izključno nemškega jezika v vsem javnem delovanju. Tega pa, glasi se v manifestu nadalje, slovenski zastopniki niso mogli prenašati ter so ostavili deželno zbornico. Zastopniki se nadejajo, da bodo volilci odobrili ta korak, ki se je storil izključno le v njih korist in po temeljitem premisleku. Konča se pa manifest z opominom: Ne pozabite pa, da s tem še ni končan naš pravični boj. Čakajo nas še večji boji, katerih se pa nikakor ne ustrašimo, marveč se hočemo boriti do skrajnosti in do konečne zmage.

Važne spremembe pri sekcijah načelnih. Pred nekaj dnevi so poročali listi, da ostavi svoje dosedanje mesto znani sekcijski

načelnik Halban, za katerim gotovo ne bo nihče zaloval, komur je znano, da je vprizoritev zadnjih sramotnih skandalov v poslanski zbornici in napadov na združeno desnico po največ zaslugi tega židovskega uradnika. Za tem se pa ločita od dosedanjih mest žida Wiener in Freiberg, ki sta oba pripadala znani žurnalistični zvezi. Prvi, ki je bil dosedaj v predsedstvu ministerskega sveta, bo sedaj pridelen naučnemu ministerstvu, koder bi ga seveda povsem lahko pogrešali, vendar pa po mnenju nekaterih listov ne bode mogel učiniti toliko zla, kakor ga je na dosedanjem mestu. Kakor kažejo te spremembe, je baron Gautsch prišel do prepričanja, da treba nekoliko pomesti na višjih mestih, posebno pa v njegovem najbližjem delokrogu.

Kako se delajo na Mažarskem volitve?

Vsemu svetu je bilo znano, kako skrbi židovsko-mažaronska klika na Ogorskem za ohranjenje svojih postojank in kakih nečastnih sredstev se poslužuje v dosego svojih sebičnih namenov. Nepopisni terorizem in podkupovanje volilcev je na dnevnem redu pri vsakih volitvah. Vendar pa je bil dosedaj prikriti javnosti marsikateri »slavničin« mažarske vlade, ker so zato v obilni meri skrbeli vladni mameluki. Sedaj se je pa tudi v tem oziru odkrila vsa nagota Banffyjevega regima. V ponedeljki seji ogerske poslanske zbornice se je vršila razprava o najnovejših nemirih mej ogerskim kmečkim prebivalstvom, pri kateri priliki so vsi trezno misleči zbornični člani opozarjali vlado na pretečo nevarnost, ter ji po pravici očitali, da je po največ sama zakrivila vse te nemire. Pri ti priliki pa je nastopil tudi dosednji član židovsko-liberalne večine, toraj vladni pristaš, posl. Bohonczy in pričel takole govoriti: Z ozirom na skrajno nevarni nastop kmečkega prebivalstva ter z ozirom na vedno rastoče vznemirjenje se nikakor ne bojim izjaviti, da smatram barona Banffyja za nezmožnega, da bi v takih okoliščinah mogel narediti red, oziroma da bi mogel še nadalje vladati. Ne bojim se nadalje tudi izjaviti sledeče: V volilne namene sem prejel od vlade pet tisoč goldinarjev. Vsak izmed nas, ki sedimo na tej strani, je prejel več ali manj. Seveda nam ni vročil denarja ministerski predsednik osebno, ampak oni, ki so si s temi svotami »prislužili« naslove in časti. Liberalna stranka je razdelila na ta način tri milijone goldinarjev, in ako to izjavljam kot somišljenik te stranke, sem tudi pripravljen izvajati vse posledice, ob enem pa pozivljam vse svoje tovariše, ki so bili deležni teh svot, naj jih vrnejo v polajšanje splošne bede med prebivalstvom. Konečno izjavljam, da izstopim takoj iz vladne večine. — Umljivo je, da je ta veleznamenita izjava lastnega pristaša nepopisno razburila vse vladne mameluke; vse je bilo poparjeno in niti ugovarjati se mu ni drznil noben vladinovec. Še bolj bi pa bili poparjeni vsi pristaši te stranke od Banffyja do zadnjega kimalca, ko bi se jim bilo sanjalo, kako bo to izjavo uspešno porabila vsa močna opozicija, posebno pa katoliška ljudska stranka, ki bo odprla prebivalstvu oči in pokazala, kje ima iskati svoje prijatelje. Tako toraj pomaga mažaronska vlada zatiranemu narodu. Ni dovolj, da ga na stroške davkoplačevalcev, ki že itak ne morejo prenašati ogromnih bremen, ob času volitev zatira, terorizira in na njegov račun pošilja vojaštvo proti njemu v dosego svojih namenov, marveč mu tudi v slučaju skrajne bede »pomaga« le z nasilstvom. S to izjavo so dobili njeni in sedanji gnjilega zistema nasprotniki v roke prav dobro orožje in ni dvomiti, da bi je ne izrabili do skrajnosti.

Dreyfusova zadeva. Ruski oficijozni list »Novoje Vremja« objavlja te dni velevažen pogovor dopisnika tega lista z nekim višjim francoskim častnikom, ki jasno dokazuje, da Dreyfus ni bil po nedolžnem obsojen na vražji otok. Dotični častnik namreč zatrjuje, da so vladi na razpolago tajni dokumenti, na podlagi katerih bi lahko urbi et orbi brezdvomno dokazala, da je Dreyfus kriv izdajstva državnih tajnostij. Ni pa sedaj mogoče, izročiti tajnih dokumentov javnosti. Ako bi se to storilo, bi se sicer še ne vnela vojska, toda vse posledice bi bile, posebno sedaj, zelo neljube in naravnost škodljive za Francijo. To je pa naglašati le s stališča mejnarodne politike. Vsakdo mora uvideti, da največjih tajnostij iz vojne ministerstva ne sme vlada razkrivati pred svetom in tudi ne v pomirjenje splošne razbur-

jenosti. Sploh je pa Dreyfusova afeta le postranska stvar. Nahajamo se namreč na predvečer novih volitev v parlament in ker gotovi krogi menijo, da je ta afeta najboljše agitacijsko sredstvo proti vladi, poslužujejo se ga v tolikej meri. Sploh bo pa to gibanje prešlo samo po sebi v nepredolgem času.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. februarja.

(Za vzajemno delo.) Včeraj se je vršila druga seja članov obeh slovenskih deželnozborskih klubov, v kateri je poročevalec narodnega kluba župan Hribar podal zahteve narodnega kluba z ozirom na predloženi načrt katol.-narodnega kluba. Danes se najbrže zadeva konečno dožene, kako, o tem nam bo kmalu mogoče poročati. — Mi še vedno upamo, da se voditelji slovenskega naroda v naši deželi zavedajo svojih dolžnostij v teh kritičnih razmerah ter se dogovore za vzajemno delo, katero nam kategorično narekujejo razmere v deželi, vzlasti pa še obupno stanje izvenkranjskih Slovencev.

(Deželni zbor kranjski.) Koncem seje je posl. dr. Papež vprašal deželni odbor, kaj je z ozirom na sklepe dež. zbora ukrenil glede zgradbe dež. dvorca in ali pride zadeva še v tem zasedanju na vrsto. — Prihodnja seja deželnega zbora je v ponedeljek.

(Jubilej škofa Strossmayerja.) Svečanost jubilejna v Djakovu je bila velikanska. Od vseh strani škofije so došle deputacije. Mesto je vse v zastavah. Došlo je nebroj brzojavk, tudi iz inozemstva. Na predvečer je bila sijajna razsvetljava mesta in bakljada vsega meščanstva. Ob 9. uri podal se je jubilar skozi spalir belo oblečenih deklic, šolske mladine in društev z zastavami v natlačeno stolnico, kjer je ob navzočnosti vseh javnih oblasti in ob veliki asistenci daroval slovesno sv. mašo. Po evangeliju se je prebral papežev breve, s katerim se slavlencu podeljuje sacri pallii usum ad vitam, odlikovanje v katoliški cerkvi izvanredno. To odlikovanje je napravilo biskupu posebno veselje. Nato je imel biskup izpred altarja krasen govor, v katerem je naglaševal nerazdružljivost ljubezni nasproti Bogu, cerkvi in narodu in je končal z molitvijo za sv. Očeta in s priporočilom narodu, naj moli za njegovo zdravje. Med govorom je tudi omenil svojo vročo željo, da se pred smrtjo ustanovi deška semenišče, da bi se tako narodu pomagalo do vrlega svečeništva. Vkljub vsemu velikemu naporu je biskup čil in zdrav. Po sv. maši sprejemale so se deputacije. — Tudi v Zagrebu se je proslavil ta znameniti dan s slovesno službo božjo v cerkvi sv. Katarine, pri kateri so bili navzoči trije hrvatski škofje: nadškof zagrebški dr. Juraj Posilović, prior vnavski gosp. Pavel Gugler in škof senjski dr. Anton Maurovič. Prisotnih je bilo več kanonikov, duhovnikov, članov akademije, vseučilišnih profesorjev itd. — Jugoslovanska akademija je imela izvanredno svečano sejo v proslavo bisernega jubileja svojega pokrovitelja, pri kateri sta ob nenavadno veliki udeležbi imela krasne govore akademika dr. Iv. Torbar in dr. A. Bauer, a pesnik dr. Fr. Marković je prednašal vznešeno sonetni venec, zložen za to priliko. — Ta slovesna proslava naredila je globok utis na poslušateljstvo in je na novo vzplamtela navdušenje in najnežnejša čustva ljubezni in hvaležnosti nasproti velikemu in plemenitemu dobrotniku hrvatskega naroda.

(Iz selske doline.) Dne 14. febr. V tukajšnji dolini se je za vasi Rudno, Češnjice, Kališče itd. osnovala po prizadevanju neutrudljivega državnega poslanca dr. Kreka gospodarska, ali prav za prav sodarska zadruga. Prebivalci imenovanih vasi dobivajo lepih novcev za sodečke, kakoršne rabijo na Savi za žeblje, ali pa ljubljanski zelarji in lecionarji za zelje in med. Slovito ljubljansko zelje se prevaža po svetu večinoma v sodečkih v Selskih narejenih. Ko zagledamo večkrat čvrsto kupčijo s sodečki in umno združevanje tukajšnjih sodarjev, ki meri na to, da se ta kupčija še bolj zagotovi za prihodnost, spomnimo se nehoté na mnogo družih krajev, kjer je tudi »pintarija« v navadi, pa se zadnji čas jako slabo izplačava. Mislimo v prvi vrsti posodarje na Notranjskem. V logaskem sodnem okraju po farah: Logatec, Rovte, Hote-dršica, Godovič, Črnavrh, Unec je bila vže od nek-

daj udomačena »pintarija«. Tam ne delajo sodečkov, marveč razno drobno vinsko posodo: bednje, urne, brente, brentače, pa tudi škafe in druge stvari, ki se rabijo pri hiši. Ker Primorci nimajo gozdov, je umevno, da so teh potrebnih primorani kupovati od sosednih »Rovtarjev«, ki izvažajo svoje blago v Istro, Trst, v Gorico, na Občino, Rihemberk, Domberk, Kormin. Oglej itd. Prejšnje čase so »pintarije« moževali, in ob »kvaternici« jeseni, ko so navadno največji semnji za posodo, so prinašali možje precej denarja domu. To je bila za družine velika podpora, posebno če se pomisli, da je po onih krajih več ali manj vsak kmet »pintar«, ki po letu kmetuje, po zimi pa »pintari«. Rekli pa smo prej, da je zadnji čas jel usihati ta vir dohodkov. Vzroki so različni. Prvič so vsled raznih uim upešale vinske letine. Če Kraševac in Vipavec nimata vina, tudi sodarjem odide zaslužek. Drugič — močno so izsekani gozdovi v Hrušici in v Javorniku, tako, da kmetje pač nimajo več kaj prodajati. Nekdaj so pintariji z lah-koto dobivali les, sedaj gre trda; po več ur morajo daleč doge voziti in še drago plačati. Res je, da je v idrijskih cesarskih gozdih in v razsežnih gozdih kneza Windischgraetza lesa na ponudbo, a les je v posebnih krajih, in knežji logarji se ne pečajo radi z malimi pintariji. Hotenci so se zato vže večkrat združili in kupovali les skupno od erarja — seveda visoko na Vojskem. Tretji vzrok, da propada notranjska pintarija, je slaba kupčija. Ogromno je včasih jeseni nakopičenega blaga po kozolcih, in kadar začno nakladati, je nabijanje, da glušé ušesa. Blago je, a kdo je bo kupil, to je vprašanje. Težki vozovi se pomikajo meseca septembra proti Istri, Trstu in Gorici — in vse na negotovo, ali se bo prodalo ali ne. Kolikrat so primorani ubogi sodarji blago oddati po ničevni ceni ali ljudem na drobno, ali pa velikim zalagateljem v Trstu. Kaj je hočejo nazaj peljati? Ker je umevno, da požró take voznje v Koper ali celo v laški Kormin veliko denarja, se kaj lahko p i-peti, kar se tudi večkrat zgodi, da je sodar delal celo zimo zastonj ali pa še svoj denar zapravil po vrhu. Znani so nam kmetski gospodarji, ki so vsled tacihi ponesrečenih kupčijskih podjetij skoro prišli na boben. Vprašanje: ali bi se ne dalo kaj ukreniti, da bi se pešajoča notranjska pintarija zopet povzdignila? Edini pripomoček bi bil, da se notranjski sodarji zblžajo in združijo po izgledu njihovih sovrstnikov v selski dolini. V. m. da so razmere tamkaj mnogo težavnejše. Jednotna sodarska zadruga bi se dala radi obsežnosti krajev težko ustanoviti, po posameznih občinah bi pa manjkalo mož, da bi podjetje vodili. Ali vendar, brezdvomno bi imeli korist, da se začnete družiti in bolje zanimati za svojo staro obrtnijo. Če več ne, doseglo bi se vsaj to, da bi skupno lahko jemali les od grayščin, in se jeseni tudi med seboj pomenili zastran cen, da ne bi si drug drugemu trgali kruha izpred ust — v dobiček trgaškim bogatinom. Naš dobro hoteč nasvet je: notranjski sodarji združujte se!

(Provokacije nemških Karnijolcev.) Danes je Karnijolce vsled občnega ogorčenja slovenskega prebivalstva minil celo pogum izzivati za kazinski okni s frankfurtaricami. Zdelo se jim je najbolj varno zastreti okna, vsled tega od slovenske strani ni bilo ni najmanjšega nemira. Merodajni faktorji naj to uvažujejo. Omejè naj provokacije od nemške strani, pa bode tudi od slovenske mir! Po Ljubljani se govori, da je prišlo Karnijolcem na pomoč nekaj buršev iz Gradca in Celja, ostali pridejo še in nameravajo baje prihodnjo saboto napraviti po Ljubljani velik bumel. V deželnem zboru v Gradcu lahko hujskajo in lažejo nemško-nacionalni poslanci, češ kake krivice se godé nemškim dijakom v Ljubljani, toda v Ljubljani vemo, da je le nasprotno resnica, torej je le svetovati nemški neodrešeni mladini, da naj bo z nameravanim bumelnom le skromna, sicer se jej utegne spakedrati.

(Domača umetnost.) V prodajalnici gospoda c. in kr. dvornega založnika Ivana Mathiana na Dunajski cesti je razstavil te dni akademični slikar Ivan Grohar pet originalnih oljnatih slik. Dve veliki ste cerkvenega značaja, ostale manjše pa so slike iz domačega življenja. Cerkveni sliko sta namenjeni za župno cerkev sv. Helene pri Lazih na južni železnici. Prva predstavlja najdenje svetega križa — sv. Helena objema polna radosti najdeni sveti križ — druga pa nam predočuje

sveto družino pri njenem delu: Marija prede, sveti Jožef struži desko in mali Jezušček se peča s čitanjem sv. pisma. Obe sliki sta slikani v moderni tehniki, sveta Helena v plein air, sveta družina pa v clair obscur: prvo obliva vsa svetloba polnega dneva, pri drugi pa sije solnce v bolj temno delavnico. — Ostale genre-slike so vzete iz domačega življenja. Slika »Dobro došel« nam kaže kmečke pivce, ki radostno pozdravljajo novega prišleca, kateri bode prinesel novega življenja v celi družbi; slika »Slaba vest« predstavlja deklico, ki je bila sama doma in se posladkala s sadjem — sedaj pa s strahom čaka, kaj poreče mati, ki se vrne. Tretja slika ima za predmet ono staro in večno novo zgodbo o »Nezakonski mater«. Umetnik je upodobil mlado mater z ozirom na Preširnove verze: »Meni nebo odprto se zdi, — Kedar se v tvoje ozrem oči — —«. Dekle sedi pod streho poleg stare skrinje in ima dete v naročji, skozi strešno lino pa vsiplje solnce svoje žarke na skupino. — Vsem slikam se vidi, da so popolnoma izvirna dela. Risanje kaže spretno roko in je povsem korektno. Zelo nas zanima kolorit, ki priča, da je Ivan Grohar pridno studiral stare in nove mojstre in da ima bistro oko za tajnosti in čarobnosti solčnih žarkov. Tudi v tehniki sploh je umetnik storil korak dalje, odkar smo videli zadnje njegove slike; sedanje so nov dokaz njegovega neprestanega napredka in velike pridnosti. — Našim čitateljem je Ivan Grohar še v spominu s tremi genre-slikami, katere je imel vlani razstavljene v Ljubljani. Naj bodi dovoljeno tu povedati, da je umetnik jedno izmed njih (»Pred poroko«) prodal v — Curihu; doma seveda ni našel kupca. To je osoda naših umetnikov! Želimo, da bi se mu s sedanjimi slikami boljše godilo. Razstavljene slike zaslužijo, da si jih ogleda vsak, kdor se zanima za domačo umetnost.

(Iz Gradca) se nam brzjavlja pretužna vest, da je danes ob 9. uri zjutraj po kratki, a mučni bolezni preminul drd. med. Anton Vojska vsled zastrupljenja krvi. Truplo predragega rankega, za kojim ne plačajo samo njegovi roditelji, brat in sorodniki, ampak vsi, ki so ga le poznali, se prepelje v soboto iz Gradca v Novo Mesto, kjer se izroči večnemu počitku v ponedeljek. Bodi mu lahka domača zemlja!

(Zahvala.) Ob priliki predpusne veselice so mnogi gospodje in gospe iz Tržiča in okolice našemu delavskemu podpornemu društvu priskočili na pomoč in mu darovali denarja ali pa drugih rečij, ki so se porabile za srečolov. Bodi vsem p. n. darovateljem tem potom izrečena najsrčnejša zahvala. — V Tržiču 14. febr. 1898. Karol Ruech, društveni predsednik.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 6. do 12. febr. bilo je 25 novorojenih, 4 mrtvorjenih, 15 jih je umrlo, med njimi 6 za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvouda, 6 za različnimi boleznimi; med njimi 2 tujca, 6 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 4 za oslovskim kašljem, 2 za vratico, 1 za varicello.

(Družba sv. Mohorja.) Kolika je naša družba, posnamemo lahko iz naslednjih števil: 1. Vse knjige v minulem letu so imele teže 100.156 kilogramov, t. j. 10 vagonov (à 10.000 klgr.) ali 50 težkih vprežnih voz po 20 kvintalov teže. 2. Knjige za posameznega uda bile so debele 5 cm. Če bi hoteli vse knjige drugo vrh druge zložiti, dobili bi stolpec visok 3577 metrov. To je precej več, kakor je visok Triglav, ki meri računeno od morja okroglo 3000 metrov v visokost. 3. Če bi se ves papir družbenih knjig razgrnil vsaksebi, pokrili bi ž njim 1.013.719 m², to je 158 orolov zemlje. 4. Če bi položili knjige po dolgem jedno poleg druge, nastala bi vrsta dolga 87 klm. ali 17 ur, to je le malo manj, kakor je dolga cesta od Ljubljane do Trsta. Pa naj reče kdo, da smo Slovenci zadnji.

(Ogenj.) Pretečeno nedeljo, dne 13. t. m. je ob 1/8. uri dopoldan jelo v Logatcu biti plat zvona. Črn, gost dim se je valil kvisko iznad Klobučarjevega hleva. Slavno gasilno društvo gorenjelogaško je bilo takoj na nogah. Gasilci so se pri tej priliki odlikovali z neverjetno srčnostjo, da, sme se reči preveč predrzno. Po gorečem tramovji so skakali ter sekali in trgali strešni oder. Gorenjelogaška dekleta so neutrudljivo donášala vodo in jo ulivala v brizgalno. Vsled nenavadno hudega mraza — 17 ° R je sproti vse zmrznilo.

Še pred 9. uro je prihitelo na pomoč tudi dolenje-logaško gasilno društvo. Po skupnem napornem delovanju so pogumni gasilci omejili ogenj in ga v 10. urah pogasili. Ogenj je nastal vsled požiganja saj v dimniku. Dimnikar, ki je v soboto v dimniku saje zažgal, ni vedel, da je bil en stropnjak v dotičnem dimniku vzdigan. Ta tram se je vsled vročine vnel in celo noč počasi tlel. Še le v nedeljo zjutraj je to tlenje dobilo duška in se hitro z drugimi gorljivimi rečmi spojilo. Zgorelo je več stotov sena, nastelje in slama. Škoda se ceni okolo 1000 gld. Posestnik je bil zavarovan za 1200 gld. Hvala Bogu in vrlim gasilcem, da ni bilo še večje nesreče.

(Vzvišen vzgled rodoljubja) so podali, kakor poroča tržaška »Edinost«, tržaški trgovski pomočniki s tem, da so prvi darovali za »Narodni dom« v Trstu znesek 30 gld. To svoto je vložil tamošnji odvetnik dr. Gregorin na obrestovanje v jedini tržaški slovenski denarni zavod. Tudi vrli rodoljub-duhovnik, gospod Jos. Meglič v Pomjanu, ki je le prerano zapustil svoj verni rod in se podal v večnost, tja gori, kjer stoji »Dom« vseh narodov, ki so vredni prestopiti njega prag, je daroval za ta prepotrebni tržaški zavod Slovencev, svoto 10 gld. katera svota se je vložila na isto knjižico — na obrestovanje. Ker je, vsaj po naši vednosti, to prvi znesek, podarjen v vzvišeni rodoljubni namen, toraj nekaj začetek k zidanju »Narodnega doma« v Trstu, je vredno, da se par besedic zapiše o tej stvari. — Tržaški Slovenci pač bijejo hud boj za svoje narodne pravice, bore se z naporom vseh svojih ostalih jim še moči in narodne zavesti za svoj narodni obstanek sredi razlučenega italijanskega elementa. Borba, katera je naložena i nam kranjskim Slovincem v narodnem oziru, je še vedno rahla sapica proti viharjem, ki hrujejo okoli Slovanov v Primorju. In vendar imamo mi v Ljubljani že svoj narodni dom, ki pa, kakor se je jelo kazati po njega dovrševanju, ne igra tiste lepe, živahne vloge, kakor se je pričakovalo, predno je stala krasna palača zunaj ob Luteranovem drevoredu. V Trstu pa, kjer bi bil »Narodni dom« prava sreča za tamošnje Slovence, pa se bore in bore za to pridobitev in vendar si niso priborili še ničesar. V čem tiči uzrok, je pač lahko uganiti; oni, ki bi lahko, nima toliko rodoljubja, in oni, ki ima pravo rodoljubje, pa nima denarja. Tako tiči to velevažno kolo primorske slovenske narodnosti globoko v kolovozu in ni ga, ki bi izdatno pripregel, da bi stekla stvar. No, trgovski pomočniki so pričeli; — ta pričetek pa se zdi skoro nekaka ironija na adresu onih, ki nočejo in bi lahko; naložili so svoj obolus v hranilnici — kedaj pa naraste ondi do tako visoke svote, kakor je potrebna — to vé nebo.

(Spremembe v prometu s tovarnimi pošiljatkami za Levanto.) Glasom odloka trgovskega ministerstva dne 13. prosinca l. l. morejo se pošiljati počenši s l. svečanom 1898 tovarne pošiljatve v Carigrad in preko Carigrada na ostale c. kr. pošte in Lloydove agencije v Levanti tudi preko Rumunije via Constanza pod istimi pogoji kakor preko Trsta. Odpošiljatelj mora označiti progo na poštni spremnici na prostoru v to določenem. Od gori omenjenega dne naprej velja za pošiljanje teh pošiljatev po morji nov cenik se sledečimi cenami: I. Poštnina glede uteže za pošiljanje: a) mej Constanza in Carigradom 12½ novč. (25 centimov); b) mej Trstom in Carigradom, oziroma mej tema dvema in ostalimi lukami v Levanti (z uračunanim potom preko Italije) 50 novč. (1 frank) za vsacih 5 kilogramov. II. Poštnina glede vrednosti za pošiljanje na progi pod l. a) 5 novč. (10 centimov) in na progi pod b) 12½ novč. (25 centimov) za vsacih 120 for. (300 frankov) napovedane vrednosti. III. Zavarovalnina proti nezgodam na morji in višjeji sili za pošiljanje na progah pod l. a) in b) 15 novč. (30 centimov) za vsacih 120 gld. (300 frankov) napovedane vrednosti. Ta pristojbina se pobira glede proge Constanza-Carigrad za vsako vrednostno pošiljatev, glede ostalih prog pa le za one vrednostne pošiljatve, koje želi odpošiljatelj zavarovati proti nezgodam na morji in višjeji sili. Za pošiljatve v Carigrad in Adrianopol pobira se pri pošiljanju preko Constanze poleg tega še 25 novč. (50 centimov) utežne poštine za vsacih 5 kilogramov in 2½ novč. (5 centimov) vrednostne poštine za vsacih 120 for. (300 frankov) za slučaj, da je bila vrednost napovedana. Povzetne pošiljatve so preko Constanze

pod istimi pogoji dovoljene kakor preko Trsta. Denarna pisma morejo se le preko Trsta pošiljati; za ista velja glede uteže znižana pristojbina 25 novč. (50 centimov).¹

Društva.

(Vabilo na predpustno veselico) »Slovenske krščansko-socialne zveze« v Ljubljani, ki bode v nedeljo 20. februarja t. l., točno ob 7. uri zvečer v veliki dvorani »Kotliškega Doma« na Turjaškem trgu. Otvoritev gledališkega odra s prijaznim sodelovanjem gg. J. Šušteršiča (Sršena), Fr. Šturma, V. Urbančiča in gojencev društvene dramatične šole. — Vspored: 1. Prvi nastop društvenega tamburaškega zbora pod vodstvom gospoda Iv. Železnikarja. 2. Prolog. 3. Živa podoba. 4. Nastop društvenega tamburaškega zbora. 5. »Nemški ne znajo«. Burka v jednom dejanju. Spisal J. Alešovec. 6. Nastop društvenega tamburaškega zbora. 7. Petje. 8. »Doktor Martinček«. Burka s petjem v jednom dejanju. 9. Nastop društvenega tamburaškega zbora. 10. Prosta zabava, pri kateri sodelujejo društveni tamburaši in pevci. — Voditelj predstav gospa Valenta Brusova in gospod J. Šušteršič. — Vstopnina: Sedeži po 1 gld., 80 kr., 60 kr., 50 kr., 40 kr., 30 kr. in 20 kr. Stojišča 10 kr. — Sedeži se prodajajo v prodajalnici gospoda Štefeta pred škofijo šte. 13 in v prodajalnici gospoda Speila v »Kotliškem domu«. — K mnogoštevilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Občni zbor »Slovenskega planinskega društva«) se je vršil v ponedeljek zvečer v »Narodnem domu« ob precejšnji udeležbi ljubljanskih članov. Društveni predsednik g. prof. Orožen se je s primernimi besedami spominjal društvene petletnice, katero slavi društvo sredi živahnega dela. Izročil je občnemu zboru brzojavni pozdrav savinjske podružnice. — Tajnik g. Hauptman je povdarjal, da društvo krepko napreduje ter da si je pridobilo ugleda tudi pri tujcih. Od leta 1896 se je pomnožilo število članov za 229. Skupno število članov je 754. Samo osrednje društvo broji 376 članov, kamniška podružnica ima 20 članov, radovljiška 82, savinjska 121, češka 108 članov. Res nepričakovano lepo vspeva pod vodstvom g. F. Kocheka savinjska podružnica, ki si je savinjske planine popolnoma osvojila. Tekom leta so umrli štirje društveniki: gg. dr. V. Supan, upok. sod. pristav Murgelj, not. kand. A. Perne in Janko Kersnik. V znak sožalja so udeleženci obč. zbora vstali raz sedežev. Odbor je v 23 sejah rešil 646 došlih vlog, priredil je več lepo uspešnih izletov. Tudi »Piparije« so bili jako delavni. Poučno-zabavni večeri so bili tekom leta štirje, prijateljske sestanke so imeli člani jeseni vsak ponedeljek. Lepih vspehov je društvo doseglo v triglavskem pogorju, kjer je otvorilo meteorologično opazovalnico, katero je izdatno podpiral centralni meteorologični zavod na Dunaju. Napravilo si je novo pot od sedla Pekel na Triglav; markacijski odsek je popravil in zaznamoval nad 100 potov ter okoli 80 novih napisov postavil. Dobro se je obrestovalo triglavska koča. Mnogo zaslug zato ima društveni častni član č. g. župnik Aljaž (»Slava«-klici). Važna je ustanovitev češke podružnice, ki se nepričakovano hitro razvija. Tekom leta sta se ustanovila reklamni odsek in odsek amater-fotograf, ki oba pridno delujeta. Izdali so se s pomočjo g. prof. Frischaua za Triglav reklamni plakati. V vrlo pomoč je bil tudi letos društvu »Planinski Vestnik«. Društvo je na raznih, za svoje delovanje važnih krajih nakupilo stavbeni prostor. V gostilne, v katere tujci zahajajo, je društvo razpelo spominske knjige. Člani imajo pravico do vožnih listkov z znižano vstopnino. Dijaki so dobili legitimacije za brezplačno bivanje v društvenih kočah. Znanstvena dela je društvo podpiralo s tem, da je podajalo statistične izkaze. Da se je društvo v kratki dobi petih let tako sijajno razvilo, bilo je mogoče le v slogi, ki vlada med društveniki. Hvala iskrena deželnemu odboru kranjskemu slav. mestni občini ljubljanski za velikodušna darila in pa tudi vsem tistim, ki so kakor-koli podpirali društvene namene! — Blagajnik g. prof. Mohar je poročal, da je bilo 3865 gld. 45 kr. dohodkov in istotoliko stroškov. Aktiva društvena znašajo 13.346 gld. 18 kr., pasiva 7.438 gld. 38 kr. V proračunu za l. 1898 je 2900 gld. dohodkov in 3260 gld. stroškov. Nedostatek naj pobirajo društveni prijatelji s pridnim nabiranjem novih članov. Zanimiv razgovor se je vnel na predlog g. Mandlja o tem, kako naj društvo proslavi cesarjev jubilej. Odboru se je dalo znatno število nasvetov. Z navdušenjem je občni zbor sprejel pozdrav gosp. Aljaža, ki se sedaj zdravi v ljubljanski bolnišnici. Po končanem občnem zboru so člani še dolgo časa ostali skupaj v prijateljskem pogovoru.

(Katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa v Trzinu) je priredilo v soboto 12. t. m. svojo predpustno veselico, obstoječo iz petja in šaloigre: doktor Čuden in njegov sluga. Pevci in igralci so prav dobro izvršili svojo nalogo. Naše društvo je sicer nekaternikom trn v peti, in ne vem, kaj bi dali, da bi mu mogli za-

dušiti mlado življenje; ali hvala Bogu in sv. Jožefu, društvo vendar lepo napreduje in ima svoj obstanek zagotovljen.

Telefonična in brzojavna poročila.

Celoveo, 17. febr. V deželnem zboru se je vršila danes zanimiva debata v uvedbi veronauka na višji realki. Proti vladnemu nasvetu so govorili nemško-nacionalni poslanci Luggin, Steinwender, Plavec, Ehrenwert, Rosenberg, za pa mil. knezoškof, Janez Huber, Grafenauer, Einspiller. Za uvedbo veronauka je glasovalo 8, proti pa 25 poslancev.

Dunaj, 17. februarja. Delegacije bodo baje sklicane meseca majnika, ker hoče vlada imeti proste roke za slučaj, da ne bo mogel državni zbor, ki bo meseca marca sklican, redno delovati.

Dunaj, 17. febr. V dolnjeavstrijskem dež. zboru so vprašali poslanci vlado, ako je res sadje, dovažano iz Amerike, okuženo po neki uši, ki je zelo nevarna za domačo sadjerejo.

Dunaj, 17. februarja. Apostolski vojaški vikar škot Belopotocky je izdal na armado pastirski postni list, v katerem se v krasnih besedah spominja cesarjeve petdesetletnice in naglašja, da je vladar v veri na božjo dobroto in zvesti ljubezni do kralja vseh kraljev prenesel vse težkoče v korist svojih narodov.

Dunaj, 17. februarja. Baron Glanz-Eicha je izvoljen predsednikom generalnega sveta anglo-avstrijske banke.

Trst, 17. februarja. Deželni zbor je vsprejel resolucijo glede ustanovitve italijanskega vseučilišča in učiteljišča za Trst, ter naročil naučnemu ministerstvu, naj preskrbi italijanskim ljudskim šolam primerna italijanska učna sredstva.

Pulj, 17. februarja. V deželnem zboru je naznanil glavar v odsotnosti slovanskih poslancev, da je povabil manjšino, naj se udeleži zasedanja, sicer se proglasé nje mandati ugaslim.

Zader, 17. febr. V dež. zboru je povodom adresne debate govorilo več poslancev za združenje Dalmacije s Hrvatsko. Italijanska manjšina se je tej misli z vso silo ustavljala. Razprava se nadaljuje.

Budimpešta, 17. februarja. Poslanec Bohoney je glede svoje izjave, da je vlada porabila tri milijone za volitve, pojasnil, da je on dobil vselej pri volitvah 2000 gl., pri zadnjih pa še 3000 gl., kot brezobrestno posojilo. Glede treh milijonov je dejal, da ne more dokazati, da je bila ravno ta svota izdana, pač pa zelo velika svota.

Rim, 17. febr. Včeraj so priredili protikatoliški dijaki veliko demonstracijo proti onim katoliškim dijakom, ki so 13. t. m. pristostvovali papeževi jubilejni maši in ga pozdravili kot papeža-kralja. Vrstilo se je več protikatoliških govorov in sramotilnih klicev. Na Zolo se seveda ni pozabilo.

Carigrad, 17. februarja. Na opetovano zahtevo poslanikov, naj jim turška vlada pojasni, kaj namerava z najnovejo mobilizacijo v Tesaliji, je konečno odgovorila, da ima zasedanje posamnih vasij samo (?) namen, prisiliti davkoplačevalce, da storé svojo dolžnost. Sicer pa, dostavlja vlada, ni izključena sprememba dotične naredbe.

Havana, 17. februarja. Ameriški parnik »Maine«, ki je pred nekaj časom priplul v tukajšnje пристanišče in ki je vzbudil veliko pozornost v španjskih krogih, je vsled eksplozije parnega kotla popolno razdejan. Pogreša se dosedaj 200 mož. Nekaj mož, mej njimi skoro vsi častniki, so se rešili na čolnih in deskah.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Čas opazovanja	Stanja barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm
16 9 zvečer	733.3	4.6	sr. izah.	jasno	0.0
17 7. zjutraj	728.9	1.8	sr. vzhsvh.	oblačno	
2. popol.	728.2	7.3	sr. szah.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura — 2.3°, za 2.4° nad normalom.

Vsebinska 4. zvezka 1898:

Peter Hicinger. (Spisal J. Benkovič.) Na tuji zemlji. XVII. Leonu XIII. za biserni god. (Zložil M. O.) Zadnji gospod Kamenski. (Zgodov. povest. — Spisal P. Bohinjec.) (Dalje.) Tolažniku. (Zložil Anton Medved.) Prav je bilo. (Slika. — Spisal Ivan Gaber.) Materino pismo. (Zložil F. S. Finžgar.) Biserji. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29. (Zložil A. Hribar.) Goriška metropolija. (Cerkveno-zgodovinska in življenjepisna črtica iz novejšje dobe.) Kaj bo pa jutri z vremenom? (Spisal prof. dr. Simon Šubic.) (Dalje.) Zenitovanjske šege bosanskih mohamedancev. (Spisal B. Flegerič.) Književnost: Slovenska književnost. Knjige »Matiče Slovenske« za l. 1897.: Letopis »Slovenske Matice« za leto 1897. — Ant. Knezova knjižnica. IV. zv. — Knjižnica za mladino. Snopič 16 do 24. Razne stvari: Dvajsetletnica papeževanja Leona XIII. — Šestdesetletnica biskupa Strossmayerja. — Narodne noše. — Na platnicah. Socijalni pomenki. (Dalje.) — Slike: Peter Hicinger. Napravljanje. (Risal Ant. Koželj.) Dr. Andrej Gollmayr. Dr. Alojzij Zorn. (Fot. Ant. Jerkič.) Zračna dolina. Zračna višina. Sv. oče, papež Leon XIII. ob dvajsetletnici papeževanja. (Priloga I.) Narodna noša kranjska. (Slikal Ant. Koželj.) (Priloga II.)

Službo občinskega tajnika

razpisuje

županstvo v Št. Petru na Notranjskem.

Letna plača znaša s prostim stanovanjem 360 gld., katera se že sedaj lahko zviša na 460 gld. za tajniško pomoč pri hranilnici. Tudi je še vedno kaj postranskih zaslužkov.

Službo je nastopiti s 1. marcem t. l. Prosilci (postavne starosti ali tudi oženjeni imajo prednost) naj svoje prošnje pošljejo do 25. svečana na župana

114 3—2

Matija Penko,
Gradec I

V Št. Petru, dné 12. februvarija 1898.

Zavod za
umetnost
slikarij
steklo
B.Škarda

v Brnu.

Specijaliteta:

Izdelovanje cerkvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastoj in franko.

Se dopisuje v vseh slovanskih jezikih.

Katalogi na upogl.d.

Dné 17. februvarija.		
Skupni državni dolg v notah	102	gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	" 40 "
Avstrijska zlata renta 4%	122	" 55 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102	" 85 "
Ogerska zlata renta 4%	121	" 70 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	" 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	929	" — "
Kreditne delnice, 160 gld.	363	" 70 "
London vista	120	" 10 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	" 77 1/2 "
20 mark	11	" 76 "
20 frankov (napoleonidor)	9	" 53 "
Italijanski bankovci	45	" 35 "
C. kr. cekini	5	" 67 "

Stanarinske knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup l gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Sidro

Liniment. Capsici compos.

231 8 iz lekarnar Richter-jeve v Pragi

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 707 39—19

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Anchor logo

1898

Mauthner's Samen.

Illustration of a bear holding a sign

Aussaatzeit: Ende Februar und März.

Saatweite: 2-3 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.

Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

275 1

Mauthner-jevih sloviti

zeliščnih in cvetličnih semen

v zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nabavajo

komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst zeliščnih in cvetličnih semen le jedni trdki, toraj nastavljen le jedna omara.

Kot sveža in pristna semena, trdke Edmund Mauthner (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvorne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nabaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Koncem februvarija in marca.

Prostor za posejatev: 25—30 cm oddaljenost vrst 10 cm v vrsti.

Kakovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena.

Dunajska borza.

Dné 16. februvarija.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163	gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161	" 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190	" 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	102	" 80 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140	" 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	131	" — "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	" — "
Posojilo goriškega mesta	112	" 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98	" 30 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	" 80 "
Priporitetne obveznice državne železnice	227	" — "
" južne železnice 3%	185	" 65 "
" južne železnice 5%	127	" 10 "
" dolenjskih železnic 4%	39	" 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199	gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	167	" — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20	" — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27	" — "
Salmove srečke, 40 gld.	80	" — "
St. Genois srečke, 40 gld.	80	" 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	58	" 50 "
Ljubljanske srečke	22	" 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160	" 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3452	" 50 "
Akcije tržškega Lloydja, 500 gld.	431	" — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80	" 25 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	111	" — "
Montanska družba avstr. plan.	148	" 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175	" 50 "
Papirnih rubljev 100	127	" — "

S 1. januvarijem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

MERCUR

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačni privrček „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega znamenek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštah uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gld. 60

celoletna naročnina.